

VEERVIERING ZONDAG 18 SEPTEMBER 2022

DONKERE WOLKEN BOVEN EEN GESLOTEN WERELD

Welkom:

Welkom allemaal, na een tussenperiode in de kapel van Kolderbos op zaterdagavond, zijn we terug in Bethanië in dit vernieuwde lokaal. We mogen weer vieren op onze vertrouwde zondag, vanaf nu de 3de zondag van de maand.

Volgende mensen waren er graag bij geweest en laten zich verontschuldigen:

Wij zijn blij de spits te mogen afbijten van een nieuw boeiend jaar met als rode draad de encycliek van Paus Franciscus: 'Fratelli Tutti' "Allen broeders"

Maar eerst vangen we aan met ons Veer- lied:

Openingslied: Wat de toekomst ons zal geven

Inleiding tot het thema:

Vrienden, iedereen zal zich nu wel bewust zijn van wat Franciscus in zijn encycliek benoemt als "de donderwolken boven een gesloten wereld."

De wereld zoals we die kenden, lijkt veranderd in een onheilspellende plaats. Waar zijn die dromen van een sociale wereld, vooruitgang en welvaart voor iedereen? Oude conflicten steken de kop op en kortzichtig nationalisme is in opmars.

We betreuren het verlies van unieke diersoorten en hun leefgebieden. Wij rouwen om het verlies van traditionele culturen. De laatste jaren ervaren we ook weer de ongelofelijke kracht van de natuur. Droogte, bosbranden, dan weer overstromingen maar ook corona en apenpokkenvirus jagen ons angst aan.

De schepping schreeuwt het uit als bossen knetteren en dieren vluchten voor het vuur van onrecht dat we hebben aangestoken door onze onwil om te luisteren.

Verbijsterd kijken we rond en zien wat de menselijke domheid heeft aangericht. Alles lijkt zo donker en we vragen ons af wat er nog gaat komen.

Daarom zijn we nu samen, om elkaar te bemoedigen om staande blijven in deze storm, trouw aan onze roeping om gegeven mensen te zijn voor elkaar. Laten we nu eerst een kruisteken maken als teken van onze verbondenheid met de christelijke traditie

Openingsgebed : Psalm 11 - vrije vertaling door Huub Oosterhuis

**Vogeltje, vlucht naar de bergen. Er is geen schuilplaats meer.
Iedereen zal op je schieten Iedereen schiet op alles.
De fundamenten der aarde scheuren de afgrond in
Wat kan een mens nog maken?
God, die Ene, Ik-zal-er-zijn buigt zich over de transen van zijn hemelse Toren
ziende heel deze wereld, roept Hij: 'Adam, waar ben je?'
Hij ziet twee zonen elkaar met vuur en zwavel bevechten.
Hij ziet ook twee drie zeven elkaar ophelpen en dragen
Honderden bouwen hun huizen weer op,
duizenden planten ceders en eiken.
God, die Ene, Ik-zal-er-zijn doet zijn aangezicht over ons lichten.
Vogeltje van de bergen, zoek je schuilplaats hier.**

Even stilte

Vergevingsgebed: Season of Creations

Dit vergevingsmoment is een fragment uit een oproep van het oecumenisch initiatief "Season of Creations" dat gestart is op 1 september en loopt tot 4 oktober, feestdag van de H. Franciscus.

Schepper van Alles, door u ontstond de Aarde en de diversiteit aan schepselen.

U riep mensen op om uw tuin te bewerken en te bewaren.

U plaatste ons in de juiste relaties met elk schepsel, zodat we naar hun stemmen konden luisteren en konden leren hoe we de voorwaarden voor het leven konden beschermen.

L.1. Omdat we ons keren in onszelf, weg van onze medeschepselen zonder enig respect voor hun eigen wijsheid. **Vergeef ons Heer : Geef ons moed en kracht om onrecht te keren.**

L.2. Omdat we niet luisteren naar de kreten van de armen en de noden van de meest kwetsbaren. **Vergeef ons Heer: Open onze oren en beweeg ons hart.**

L.3. Omdat we het zwijgen opleggen aan hen die de tradities bewaren die ons leren om voor de Aarde te zorgen. **Vergeef ons Heer: Leer ons om uw schepping te beschouwen en om te luisteren naar de stem van elk schepsel dat spreekt.**

L.4. Omdat we onze oren sluiten voor uw creatief, verzoenend en blijvend Woord dat ons roept doorheen de Schrift. **Vergeef ons Heer Geef ons een hart dat luistert**

Allen: Geef ons een hart dat luistert

naar het goede nieuws van uw belofte, om het aangezicht van de Aarde te vernieuwen.

Verlicht ons met de genade om de weg van Christus te volgen

terwijl we leren om met lichte stap te wandelen over heilige grond. Vul ons met de hoop om het vuur van onrecht te doven, met het licht van uw genezende liefde die de stut is van ons gemeenschappelijke huis.

Luisteren we nu naar een fragment uit het evangelie, dat deel uitmaakt van de parabel van de onrechtvaardige rentmeester die de bezittingen van zijn meester verspilde.

Lezing: Lucas 16, 10-15

10. Wie trouw is in het minste, is ook in het grote trouw. En wie onrechtvaardig is in het minste, is ook in het grote onrechtvaardig.
11. Als u dan wat betreft de onrechtvaardige mammon niet trouw bent geweest, wie zal u het ware toevertrouwen?
12. En als u wat betreft het *goed* van een ander niet trouw bent geweest, wie zal u het uwe geven?
13. Geen huisslaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de ander liefhebben, of hij zal zich aan de ene hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon.
14. De Farizeeën, belust op geld als zij waren, lachten hem uit.
15. Hij sprak tot hen: Bij de mensen doet gij uzelf als rechtvaardigen voor, maar God kent uw hart. Waar de mensen naar opzien is in Gods ogen een gruwel.

Duiding bij de evangeliëlezing.

Bij de voorbereiding van deze viering heb ik gesproken met Jonas Slaats en veel gelezen. Met Jonas vonden we dat meer dan ooit duidelijk wordt in de huidige crisis dat kiezen voor de Mammon de mensheid naar de ondergang voert. De mens zal ontdekken dat enkel de keuze voor de God van Jezus tot nieuw leven leidt.

Daarom deze evangeliëlezing. Bij Lucas wordt dat voorafgegaan door het verhaal van de verloren zoon en het wordt gevolgd door het verhaal van de arme Lazarus en de rijke. Ja er is eindeloze barmhartigheid voor wie zich bekeert, maar de keuzes van de rijke hebben blijvende consequenties...

Vrienden, de huidige crisis is een spirituele crisis en we zullen die enkel overleven als er een omslag komt, een paradigmashift, want het roer moet om. Dat kan komen uit de as van spirituele tradities en ook uit de ontwikkeling van wetenschappen, zodat nieuwe levenswijzen nieuwe inzichten, overtuigingen, rituelen en ethiek groeien.

Ja we staan aan het begin van een spirituele renaissance die er komen zal ondanks het gevaar van regressie, het teruggrijpen naar conservatieve autoritaire vormen van religie en politiek die naar ondergang voeren.

Paus Franciscus biedt ons hiervoor inspiratie met zijn document "Fratelli Tutti", daarom analyseert hij ook vlijmscherp de scheefgroei die de keuze voor de Mammon heeft bewerkt. Zoals hij ook al deed in *Laudato Si*, en pleitte voor een andere verhouding met de schepping, is *Fratelli Tutti* een pleidooi voor absolute inclusie: allemaal broeders en zusters. Zo wil hij tonen hoe relevant en bevrijdend de Blijde boodschap is voor deze tijd.

Naast al het rampzalige zijn er ook fascinerende ontwikkelingen. Vooral bij wetenschappers groeien nieuw inzichten. Inzichten en beelden die ons helpen te komen tot een nieuwe kosmologie, een nieuw wereld-, mens- en Godsbeeld, omdat ze onze besef over onze plaats in de schepping drastisch verruimen, zoals destijds bij de Copernicaanse revolutie

Dat wordt op een unieke wijze geïllustreerd in de foto van het ontstaan van het heelal die onlangs gemaakt werd door een nieuwe ruimtetelescoop. Die telescoop kon 13,8 miljard jaar terugkijken. Het licht van de oerknal is met een snelheid van meer dan een miljard kilometer per uur maar liefst 13,5 miljard jaar onderweg geweest voordat het de telescoop bereikte.

Die telescoop stuurde die foto naar onze blauwe planeet die cirkelt rondom een kleine ster, onze zon. Onze aarde lijkt een zandkorrel in dit oneindig heelal.

Wat zien we als we vanuit de ruimte kijken naar ons?

George Gelauff van het Apostolisch Genootschap schrijft hierover:

De diersoort mens leeft in zijn eigen tijd en ruimte. Ze bestaan pas 300 000 jaar. In die tijd hebben ze heel wat bereikt door samen te werken. Ze ontwikkelden landbouw, ontwierpen machines, bouwden steden. Hun plek op en rondom de blauwe planeet werd steeds groter. Ze plaatsten zelfs een radiotelescoop in de ruimte om het universum te verkennen.

Sinds ze zich kunnen herinneren werken ze niet alleen samen, maar vechten ze ook en vermoorden ze elkaar om voor zich een aangename plek te verwerven en om aanzien. Ze vertellen elkaar hoe goed het is om hun eigenbelang of het belang van de eigen groep na te streven. Daardoor leven sommigen van hen in ongekende welvaart en anderen in bittere armoede en onderdrukking. Ze kunnen zich blijkbaar niet verplaatsen in de leefwereld van hun afstammelingen van toekomstige generaties, die ze in groot gevaar brengen doordat ze hun planeet steeds verder opwarmen. Ze verwoesten het leefgebied van andere wezens waarmee ze hun aarde delen en vernietigen elk jaar tientallen miljarden van hen door ze te slachten en op te eten.

Maar steeds meer kijken ze ook verder dan hun eigen ruimte en tijd. Ze onderzoeken het onvoorstelbare grote en onzichtbaar kleine, waar tijd en ruimte aan heel andere wetten voldoen dan ze altijd dachten.

Ze betreden het rijk der verbeelding, waar ze muziek componeren, choreografieën maken, schilderen of verhalen schrijven. Ze kijken om zich heen. Naar de manier waarop andere wezens leven en naar de complexe interacties daarin. Ze ontdekken dat de dieren die ze opsluiten in kleine hokken gevoelens hebben en dat planten communiceren via schimmeldraden in de grond. Ze kijken naar binnen. Ze zien hoe ingenieus hun lichaam is en dat van andere levende wezens op hun planeet.

*Dan vertellen ze elkaar verhalen over het **onnoembare**, waar ze eigenlijk geen taal voor hebben. Over hoe ze zich verbonden voelen met het universum waarin ze leven: van het kleinste deeltje tot de verste ster, van het verdriet van een ander dier tot een schimmeldraad in de grond. Ze beseffen dat hun oog een oog is 'van het heelal, dat naar zichzelf kijkt'. Ze herinneren zich hoe wijze voorouders spraken over eerbied en dankbaarheid voor de natuur, over meevoelen met andere levende wezens en met latere generaties, over andere wezens behandelen zoals je zelf behandeld wilt worden, over eigenbelang opzij zetten en over geweldloosheid. Ze verbazen er zich over hoe ze als eenvoudige diersoort al deze dingen ontdekt hebben, dat ze dit allemaal kunnen overdenken en begrijpen.*

En luisterend naar elkaars verhalen zien ze de toekomst. Een tijd waarin ze meer stilstaan bij het wonder van het onzegbare, waarin ze zich meer verbonden voelen met elkaar en met andere levende wezens. Een tijd waarin ze uit hun ruimte en tijd breken om vol eerbied en ontzag steeds meer deel te worden van het ondeelbare geheel.

Vrienden, deze week gaat het editoriaal van Tertio over “hoopvolle Bijbelse apocalyptiek”. “Die is niet dreigend, maar hoopvol. Het loopt immers goed af. Hoe erg het ook kan zijn en worden... Er komt een tijd waarin alles wordt hersteld. De wereld gaat nooit verloren. Die hoopvolle horizon ontslaat ons niet van onvoorwaardelijke zorgzaamheid. Maar het volle gewicht van het lot van deze wereld rust niet enkel op onze schouders Iemand draagt de geschiedenis. En dus raken we niet verlamd door angst en machteloosheid.

De secularisatie help ons om terug naar de kern te gaan: loslaten van macht en kiezen voor dienstbaarheid. Christelijk geloof wil de mens steunen in zijn zoektocht naar betekenisvol leven. Het is geen ideologie, geen moraal, geen wet, wel een “voortdurend” gebeuren van God in de wereld.

Is de opgave voor het Veer niet juist dat christelijk geloof een dienstbare bron en inspiratie te laten zijn om met onze tijdgenoten gestalte te geven aan dit nieuw tijdperk. Dat is het wat paus Franciscus ons vraagt en voordoet.

“laat ons betrouwbare mensen zijn die kiezen voor kleine goedheid, voor delen en dienende eenvoud, ook al lacht de wereld ons uit die alsnog achter valse goden aanloopt. Deze crisistijd kan ook een keerpunt zijn want roept ook zoveel veerkracht op en heldhaftigheid.

Stiltemoment:

Lied: Geen weg is te lang

Voorbeden:

L. Bidden wij voor allen die getroffen worden door oorlogen, natuurrampen, verlies van have en goed.

Lied: Wie anders zal de hemel dragen

L. Bidden wij voor allen die verloren lopen, die omwille van zovele redenen aan de rand leven van onze maatschappij, dat zij zich laten vinden door hun medemensen die hen tegemoet komen.

Lied: Wie anders zal de hemel dragen

L. Bidden wij voor respect en liefde voor de schepping, voor alle levende wezens, voor zij die ons zijn voorgegaan en voor hen die na ons komen.

Lied: Wie anders zal de hemel dragen

L. Bidden wij voor leiders die aan de lokroep van de macht weerstaan en wijze beslissingen nemen zodat niet enkel de bevoorrechten, maar allen, groot en klein, sterken én zwakkeren, voldoende hebben voor een goed leven.

Lied: Wie anders zal de hemel dragen

Tafelgebed

Wees hier aanwezig

Woord ons gegeven

dat ik U horen mag met hart en ziel

Woord ons gegeven

God in ons midden

toekomst van vrede

wees hier aanwezig

Zie ons, gedoog ons

laat ons niet vallen

dat wij niet leven, gevangen in leegte

dat wij niet vallen, terug in het stof

Zend Uw Geest

dat wij worden herschapen

Dat wij U horen

dat wij U leven

mensen voor mensen

allen voor allen

Dat wij volbrengen Uw woord, onze vrede

Wek Uw kracht

en kom ons bevrijden

Wees hier aanwezig

brood ons gegeven

om te breken met velen

om te delen met allen

Wees hier aanwezig
wijn ons ingeschonken
beker van vreugde
om gedeeld te zijn met velen, om te drinken met allen

Wees hier aanwezig uit de kracht van
Hem die ons is voorgegaan
en vroeg:
Doet dit tot mijn gedachtenis
en tot alles is volbracht

Wek Uw kracht
zend Uw Geest
dat wij volbrengen hetgeen wij hier met brood en wijn opnieuw
met en aan elkaar verbeelden.

Onze Vader

L. Omdat mensen broeders zijn
en omdat elke mens zonder enig onderscheid geschapen is naar het beeld van God,
zeggen wij met vertrouwen:

A. Onze Vader

L. Omdat zoveel mensen gekrenkt worden en niet genoemd bij hun naam,
omdat anderen Uw naam misbruiken, medemensen verdrücken of het zwijgen op leggen,
maar ook omdat mensen hun broeders doen opstaan als vrije mensen, zeggen wij met
kracht:

A. Uw naam worde geheiligd

L. Omdat waar mensen samen opkomen voor rechtvaardigheid, kleine mensen groot worden,
omdat Uw schepping nieuwe kansen krijgt tot leven door goed gebruik van deze aarde,
omdat wij willen bouwen aan een nieuwe hemel en een nieuwe aarde,
zeggen wij met geloof:

A. Uw Rijk kome, Uw wil geschiede

L. Omdat miljoenen mensen kampen met hongersnood,
omdat miljoenen anderen niet inzien dat hun dagelijkse kost hen én de wereld ziek maakt,
maar omdat mensen samen kiezen voor delen, -voor anders eten, anders leven -
zeggen wij met nieuwe hoop:

A. Geef ons heden ons dagelijks brood

L. Omdat mensen fouten mogen maken, omdat mensen nieuwe kansen krijgen,
omdat wij er bij mogen zijn, waar mensen groeien met vallen en opstaan,
zeggen wij met woorden van hoop:

A. Vergeef ons onze fouten, zoals ook wij aan anderen vergeven

L. Omdat we ons laten verleiden door valse goden van kortstondig geluk.
Maar omdat mensen 'neen ' zeggen aan de mammon', aan de dwingelandij van
eigenbelang eerst, en respect opbrengen voor medemensen en moeder aarde,
zeggen wij met moed en volharding:

A. Laat ons aan de verleiding weerstaan en maak ons vrij van alle kwaad.

Vredeswens:

Om de Mammon te weerstaan en om staande te blijven in moeilijke tijden hebben we elkaar nodig. Samen goede keuzes maken en trouw blijven kiezen voor de liefde zal ons vrede schenken. Laat ons daarom elkaar de handen geven en elkaar “Vrede” wensen bij het zingen van Sjaloom, Gods zegen kome over u

Delen van brood en wijn + klinken op mensen**Slotgebed:**

Bij het einde van deze viering gaan we nog het lied zingen “ga door”, maar eerst bidden we samen de opdracht die we mee nemen en spreken we een zegen uit.

Allen:

Maak van mij geen beeld, geen gouden beeld, volg mij maar na.

Heet u niet naar mij, houd mij niet vast, volg mij maar na.

Giet mij niet in taal, die ik niet ben, volg mij maar na.

Ga waar ik moet gaan, doe mijn verhaal, volg mij maar na.

Ga waar gij moet gaan, maak uw verhaal, volg mij maar na.

Zie mij voor u gaan, volg mij maar na, volg mij maar na.’

Slotlied: Ga door!

Zending:

Mogen onze voeten gaan op de weg naar vrede,

Mogen onze handen handen zijn die helen.

Moge ons hart warmte en ruimte bieden aan de mensen die we ontmoeten.

Daartoe zegene ons de barmhartige God, Vader, Zoon en H. Geest. Amen

Mededelingen**Overweging - Tekst van Carlos Soete**

Als iemand nu eens de moed had

om voor het aangedane kwaad

geen vergelding meer te vragen.

Als iemand nu eens de moed had

om de schulden van mensen en van landen

onvoorwaardelijk te schrappen.

Als iemand nu eens de moed had

om vertrouwen te geven

aan wie op het eerste gezicht niet zomaar te vertrouwen is,

om te luisteren naar wie het niet goed kan zeggen,

om te kijken naar wie altijd over het hoofd wordt gezien.

Is het naïef?

Misschien.

Maar zeg eens:

is er nog een andere weg dan deze naïviteit

om de spiraal van hongersnood, onrecht en geweld te doorbreken?

Als wij nu eens de moed hadden...

Eén stap is genoeg om het leven te doen openbreken

tot één groot feest.

Gebed tot de Schepper (Fratelli Tutti pg. 157)

Heer en Vader van heel de mensheid,
U die alle mensen met gelijke waardigheid geschapen heeft,
stort in onze harten een geest van broederlijkheid.
Beziel ons met een droom van ontmoeting, dialoog, gerechtigheid en vrede.
Help ons om een betere samenleving op te bouwen
en een menswaardiger wereld te creëren,
zonder honger, armoede, geweld en oorlog?

Open onze harten
voor alle volkeren en landen op aard,
zodat we het goede en het mooie kunnen zien
dat U in elk van ons gezaaid heeft,
zodat echte verbondenheid kan groeien,
en gemeenschappelijke projecten en gedeelde dromen
ons dichter bij elkaar kunnen brengen. Amen!

Foto heelal gezien door de ruimtetelescoop James Webb

Bronnen:

Paus Franciscus; ' Fratelli tutti ', encycliek over broederlijkheid en sociale vriendschap
Gezamenlijk oecumenisch initiatief van alle christelijke kerken: ' Season of Creations '
Huub Schumacher & Bas Rentmeester, Elke dag één rozijn. Voedsel voor de geest
George Gelauff van het Apostolisch Genootschap" in Nieuw Wij